

När utnyttjandegraden är $< 100\%$ uppstår en undertäckning av FK.

När utnyttjandegraden är $> 100\%$ uppstår en övertäckning av FK.

Utnyttjandegraden = hur mycket företaget kan producera i verkligheten i förhållande till deras normala volym.

Exempel #1

Ett företag äger en maskin som kan producera 200 000 enheter per månad. Företagets FK/mån är 1 000 000 kr. Deras normala volym, Q normal, är 100 000 enheter per månad. I augusti 20x1 producerar företaget 150 000 enheter. Företagets utnyttjandegrad blir,

$$\begin{aligned}\text{Utnyttjandegrad} &= \text{Verklig volym} / \text{normal volym} \times 100 \\ &= 150\,000 / 100\,000 \times 100 \\ &= \mathbf{150\%}.\end{aligned}$$

Eftersom utnyttjandegraden *överstiger* 100% uppstår en övertäckning av företagets fasta kostnader, FK.

$$\begin{aligned}\text{Övertäckning} &= \text{Totalt fasta kostnader} / Q \text{ normal} \times [Q \text{ verklig} - Q \text{ normal}]. \\ &= 1\,000\,000 / 100\,000 \times [150\,000 - 100\,000]. \\ &= 10 \times 50\,000. \\ &= \mathbf{500\,000 \text{ kr.}}\end{aligned}$$

Det innebär att företaget får ett positivt tillskott på 500 000 kr för att täcka sina FK.

Exempel #2

Ett företag äger en maskin som kan producera 10 000 enheter per månad. Företagets FK/mån är 200 000 kr. Deras normala volym, Q normal, är 6 000 enheter per månad. I april 20x2 producerar företaget 5 000 enheter. Företagets utnyttjandegrad blir,

$$\begin{aligned}\text{Utnyttjandegrad} &= \text{Verklig volym} / \text{normal volym} \times 100 \\ &= 5\,000 / 6\,000 \times 100 \\ &= \mathbf{83\%}.\end{aligned}$$

Eftersom utnyttjandegraden *understiger* 100% uppstår en undertäckning av företagets fasta kostnader, FK.

$$\begin{aligned}\text{Undertäckning} &= \text{Totalt fasta kostnader} / Q \text{ normal} \times [Q \text{ verklig} - Q \text{ normal}]. \\ &= 200\,000 / 6\,000 \times [6\,000 - 5\,000]. \\ &= 33,33 \times [-1\,000]. \\ &= \mathbf{-33\,333 \text{ kr.}}\end{aligned}$$

Det innebär att företaget saknar 33 333 kr för att täcka sina FK.
